

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

21. jaanuar 2015*

Eelotsusetaotlus — Direktiiv 93/13/EMÜ — Ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingud —
Hüpoteeklepingud — Viivist käsitlevad lepingutingimused — Ebaõiglased lepingutingimused —
Hüpoteegi realiseerimise menetlus — Viivisesumma vähendamine — Siseriikliku kohtu pädevus

Liidetud kohtuasjades C-482/13, C-484/13, C-485/13 ja C-487/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Marchena (Hispaania) 12. augusti 2013. aasta otsustega esitatud eelotsusetaotlused, mis saabusid Euroopa Kohtusse 10. septembril 2013, menetlustes

Unicaja Banco, SA

versus

José Hidalgo Rueda,

María del Carmen Vega Martín,

Gestión Patrimonial Hive SL,

Francisco Antonio López Reina,

Rosa María Hidalgo Vega (C-482/13),

ja

Caixabank SA

versus

Manuel María Rueda Ledesma (C-484/13),

Rosario Mesa Mesa (C-484/13),

José Labella Crespo (C-485/13),

Rosario Márquez Rodríguez (C-485/13),

Rafael Gallardo Salvat (C-485/13),

Manuela Márquez Rodríguez (C-485/13),

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

Alberto Galán Luna (C-487/13),

Domingo Galán Luna (C-487/13),

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano, kohtunikud S. Rodin, E. Levits (ettekandja), M. Berger ja F. Biltgen,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 10. septembri 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Unicaja Banco, SA, esindaja: *abogado* J. Almoguera Valencia,
- Caixabank SA, esindajad: *abogado* J. Rodríguez Cárcamo ja *abogada* B. García Gómez,
- Hispaania valitsus, esindajad: A. Rubio González ja S. Centeno Huerta,
- Euroopa Komisjon, esindajad: J. Rius, M. van Beek ja G. Valero Jordana,

olles 16. oktoobri 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlused puudutavad seda, kuidas tõlgendada nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, lk 29; ELT eriväljaanne 15/02, lk 288) artiklit 6.
- 2 Taotlused on esitatud esiteks Unicaja Banco, SA (edaspidi „Unicaja Banco”) ning J. Hidalgo Rueda, M. del Carmen Vega Martíni, Gestión Patrimonial Hive SL, F. A. López Reina ja R. M. Hidalgo Vega; teiseks Caixabank SA (edaspidi „Caixabank”) ning esimesena M. M. Rueda Ledesma ja R. Mesa Mesa, teisena J. Labella Crespo ja R. Márquez Rodríguezi ja kolmandana R. Gallardo Salvati ja M. Márquez Rodríguezi; ning kolmandaks Caixabanki ning A. Galán Luna ja D. Galán Luna vahelistes vaidlustes vastavate põhikohtuasjade menetluspoolte vahel sõlmitud hüpoteeklaenulepingutest tuleneva võla sissenõudmise üle.

Õiguslik raamistik

Direktiiv 93/13

- 3 Direktiivi 93/13 artikli 1 lõige 2 näeb ette:

„Lepingutingimused, mis põhinevad kohustuslikel põhikirjasätetel või õigusnormidel ning nende rahvusvaheliste konventsioonide sätetel või põhimõtetel, millega liikmesriigid või ühendus on ühinenud, eelkõige transpordi valdkonnas, ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse.”

4 Direktiivi artikli 3 lõige 1 sätestab:

„Lepingutingimus, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud, loetakse ebaõiglaseks, kui see on vastuolus heausksuse tingimusega ning kutsub esile lepinguosaliste lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste olulise tasakaalustamatuse, mis kahjustab tarbijat.”

5 Direktiivi artikli 4 lõige 1 täpsustab:

„[...] võetakse lepingutingimuse hindamisel arvesse lepingu sõlmimise objektiks oleva kauba või teenuse laad ning viidatakse lepingu sõlmimisel kõigile sellega kaasnevatele asjaoludele ning kõigile teistele kõnealuse või muu lepingu tingimustele, millest see sõltub.”

6 Direktiivi artikli 6 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid sätestavad, et ebaõiglased tingimused lepingus, mille müüja või teenuste osutaja on oma siseriiklike õigusaktide alusel tarbijaga sõlminud, ei ole tarbijale siduvad ning leping on kõnealustel tingimustel lepinguosalistele jätkuvalt siduv ainult juhul, kui seda on võimalik jätkata nii, et see sisaldab ebaõiglasi tingimusi.”

7 Direktiivi artikli 7 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid tagavad, et tarbijate ja konkurentide huvides oleksid olemas piisavad ja tõhusad vahendid, et lõpetada ebaõiglase tingimuste seadmine lepingutes, mis müüjad või teenuste osutajad tarbijatega sõlmivad.”

Hispaania õigus

8 Hispaania õiguses oli tarbijate kaitse ebaõiglase lepingutingimuste eest esialgu tagatud tarbijate ja kasutajate kaitset käsitleva 19. juuli 1984. aasta üldseadusega nr 26/1984 (Ley General 26/1984 para la Defensa de los Consumidores y Usuarios) (*Boletín Oficial del Estado*, edaspidi „BOE”, nr 176, 24.7.1984, lk 21686).

9 Üldseadust nr 26/1984 muudeti hiljem lepingute tüüptingimusi käsitleva 13. aprilli 1998. aasta seadusega nr 7/1998 (Ley 7/1998 sobre condiciones generales de la contratación) (BOE nr 89, 14.4.1998, lk 12304), millega direktiiv võeti üle Hispaania siseriiklikku õigusesse.

10 Need sätted võeti üle kuninga 16. novembri 2007. aasta seadusandliku dekreediga 1/2007, millega konsolideeriti tarbijate ja kasutajate kaitse üldseadus ja teised täiendavad seadused (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) (BOE nr 287, 30.11.2007, lk 49181).

11 Kuninga seadusandliku dekree di nr 1/2007 artikkel 83 näeb ette:

„1. Ebaõiglased tingimused on algusest peale tühi sed ja arvestatakse, et neid ei ole kehtestatud.

2. Lepingu osa, mida tühisus mõjutab, muudetakse vastavalt tsiviilseadustiku artiklile 1258 ja hea usu põhimõttele.

Selleks täiendab kohus, kes kõnealused tingimused tühiseks tunnistab, lepingut ja kasutab vahendaja õigusi poolte õiguste ja kohustuste suhtes, kui leping jääb püsima, ning selle kehtetuse tagajärgede suhtes, kui tarbijale ja kasutajale on tekkinud oluline kahju. Ainult juhul, kui jõusse jäänud tingimused tekitavad poolte ebavõrdsuse, mida ei saa tasakaalustada, võib kohus tunnistada lepingu tühiseks.”

12 Euroopa Kohtu otsuse Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164) tulemusel muudeti tarbijate kaitset käsitlevaid Hispaania õigusnorme 14. mai 2013. aasta seadusega nr 1/2013 hüpoteeklaenulepingute võlgnike kaitse tugevdamise meetmete, võla restruktureerimise ja sotsiaalüüri kohta (Ley de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social) (BOE nr 116, 15.5.2013, lk 36373). Selle seadusega muudeti muu seas teatavaid 7. jaanuari 2000. aasta seaduse nr 1/2000 tsiviilkohtumenetluse kohta (Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil) (BOE nr 7, 8.1.2000, lk 575) sätteid.

13 Nii sätestab tsiviilkohtumenetluse seaduse (muudetud seaduse nr 1/2013 artikli 7 punktiga 1) artikli 552 lõige 1:

„Kui kohus on seisukohal, et teatavates artikli 557 lõikes 1 osutatud täitedokumentides sisalduvat lepingutingimust võib pidada ebaõiglaseks, kuulab ta pooled viie päeva jooksul ära. Pärast poolte ärakuulamist teeb ta kohase lahendi viie järgneva päeva jooksul vastavalt tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 561 lõike 1 punktis 3 sätestatule.”

14 Seadusega nr 1/2013 lisati tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 561 lõikesse 1 artikli 7 punkt 3 järgmises sõnastuses:

„Kui tuvastatakse, et üks või mitu lepingutingimust on ebaõiglased, tehakse tehtava lahendiga kindlaks sellisest ebaõiglasest laadist tulenevad tagajärjed, sedastades, et täitmine ei ole võimalik või nähes ette, et täita tuleb ebaõiglaseks tunnistatud lepingutingimusi kohaldamata.”

15 Seaduse nr 1/2013 artikli 7 lõige 14 muudab tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklit 695, täpsustades, et ebaõiglaste lepingutingimuste olemasolu on vastuväidete esitamise põhjendus järgmistel tingimustel:

„1. Käesolevas peatükis nimetatud menetluses saab võlgnik täitmisele vastuväiteid esitada vaid järgmistele põhjustele tuginedes:

[...]

4. täitmise aluseks või sissenõutava summa kindlaksmääramise aluseks oleva lepingutingimuse ebaõiglus.”

16 Seaduse nr 1/2013 artikli 3 lõige 2 muudab ka hüpoteegiseaduse (Ley Hipotecaria) artiklit 114, lisades sinna kolmanda lõigu järgmises sõnastuses:

„Viivis eluaseme soetamiseks antud laenu või krediidi pealt, mis on tagatud sellele eluasemele seatud hüpoteegiga, ei või olla suurem kui kolmekordne seadusest tulenev intressimäär ning seda võib nõuda üksnes sissenõutava põhiosa pealt. Nimetatud viivist võib kapitaliseerida ainult tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 579 lõike 2 punktis a ette nähtud juhul.”

17 Lõpuks on seaduse nr 1/2013 teises üleminekusättes lisatud:

„Eluasemele seatud hüpoteegi pealt tasutava viivise suhtes kehtivat piirangut, mis on ette nähtud artikli 3 lõikes 2, kohaldatakse pärast käesoleva seaduse jõustumist seatud hüpoteekide suhtes.

Samuti kohaldatakse seda piirangut viivise suhtes, mis on ette nähtud eluasemele seatud hüpoteegiga tagatud ning enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud laenulepingutes, ning mis kas muutub sissenõutavaks pärast käesoleva seaduse jõustumist või on sellel kuupäeval juba sissenõutav, aga tasumata.

Täitemenetluse või kohtuvälise müügi korral, mida alustati enne käesoleva seaduse jõustumist, kuid mida ei ole selleks kuupäevaks veel lõpule viidud, kus summa, mille tasumist täitemenetluse või kohtuvälise müügi abil taotletakse, on juba kindlaks määratud, määrab kohtusekretär või notar sissenõudjale kümnepäevase tähtaja, et viimane arvutaks selle summa vastavalt eelmises lõigus sätestatule ümber.”

Põhikohtuasjad ja eelotsuse küsimused

- 18 Põhikohtuasjad käsitlevad hüpoteegi realiseerimise menetlusi, mille on algatanud Unicaja Banco ja Caixabank taotlusega sundtäita mitu hüpoteeki, mis on ajavahemikus 5. jaanuarist 2007 kuni 20. augustini 2010 seatud 47 000 euro kuni 249 000 euro suuruste summade tagamiseks.
- 19 Kohtuasjas C-482/13 kehtis hüpoteeklaenu suhtes viivisemäär 18%, mida võis suurendada, kui korrigeeritud intressimäärale nelja protsendipunkti lisamine annab tulemuseks suurema intressimäära, kusjuures viivis ei tohi ületada maksimaalset nominaalmäära 25% aastas. Kohtuasjades C-484/13, C-485/13 ja C-487/13 kehtis hüpoteeklaenude suhtes viivisemäär 22,5%.
- 20 Peale selle sisaldasid kõik põhikohtuasjades käsitletavat laenulepingud tingimust, mis võimaldas juhul, kui laenusaja rikub tagasimaksmise kohustust, laenuandjal leping ennetähtaegselt lõpetada ja nõuda kogu võlgnetava põhiosa tasumist koos kokkulepitud intressi, viivise, vahendustasude ja kuludega.
- 21 Unicaja Banco ja Caixabank esitasid ajavahemikus 21. märtsist 2012 kuni 30. oktoobrini 2012 eelotsusetaotluse esitanud kohtule sissenõude pööramise taotlused rahasumma suhtes, mis on võlgnetavad pärast asjaomastes hüpoteeklaenudes ette nähtud viivisemäära kohaldamist. Seoses nende taotlustega tekkis asjaomasel kohtul küsimus, kas viivisemäära tingimused ning tingimused, mis näevad ette selle viivisemäära kohaldamise põhilaenusummale, mida saab tagasimaksmisega hilinemise korral ennetähtaegselt sisse nõuda, võivad olla ebaõiglasel direktiivi 93/13 artikli 3 lõike 1 tähenduses.
- 22 Selles osas on eelotsusetaotluse esitanud kohtul siiski kahtlusi, milliseid järeldusi ta peaks selliste lepingutingimuste ebaõigluse asjaolust seoses seaduse nr 1/2013 teise üleminekusättega tegema. Kui ta peab seda sätet kohaldama, tuleb tal arvutada viivis vastavalt selle sätte kolmandale lõigule ümber.
- 23 Neil asjaoludel otsustas Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Marchena menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
 - „1. Kas vastavalt [direktiivile 93/13] ja eelkõige selle artikli 6 lõikele 1 ning selleks, et tagada tarbijate ja kasutajate kaitse kooskõlas võrdväärsuse ja tõhususe põhimõtetega, peab liikmesriigi kohus, kes tuvastab, et hüpoteeklaenulepingu viivist käsitlev lepingutingimus on ebaõiglane, tuvastama selle lepingutingimuse tühisuse ja lugema selle mittesiduvaks, või vastupidi, tasakaalustama viivist käsitlevat lepingutingimust, andes sissenõudjale või laenuandjale korralduse viivis ümber arvestada?
 2. Kas [seaduse nr 1/2013] teine üleminekusäte kujutab endast selgelt pelgalt tarbija huvide kaitse piirangut, sest sellega pannakse kohtule kaudselt kohustus tasakaalustada ebaõiglast viivist käsitlevat lepingutingimust, arvestades sätestatud viivisemäära ümber ja jättes asjaomase ebaõiglase lepingutingimuse jõusse, selle asemel, et tuvastada selle tühisus ning siduvuse puudumine tarbija suhtes?
 3. Kas [seaduse nr 1/2013] teine üleminekusäte on vastuolus [direktiiviga 93/13] ja eelkõige selle direktiivi artikli 6 lõikega 1, sest sellega takistatakse võrdväärsuse ja tõhususe põhimõtete kohaldamist tarbijakaitse valdkonnas ning välditakse enne [seaduse nr 1/2013] jõustumist sõlmitud hüpoteeklaenulepingutes sisalduvate viivist käsitlevate ebaõiglaste lepingutingimuste tühisuses ja mittesiduvuses seisneva negatiivse tagajärje kohaldamist?”

- 24 Euroopa Kohtu presidendi 10. oktoobri 2013. aasta määrusega on kohtuasjad C-482/13–C-487/13 kirjaliku ja suulise menetluse ning kohtuotsuse huvides liidetud.
- 25 Vastavalt Euroopa Kohtu presidendi 13. märtsi 2014. aasta ja 3. oktoobri 2014. aasta määrustele on kohtuasjad C-486/13 ja C-483/13 registrist kustutamise tõttu lahutatud.

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 26 Nende küsimustega, mida tuleb uurida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 93/13 artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt peab hüpoteegi realiseerimise taotlust lahendav siseriiklik kohus arvutama sellise hüpoteeklaenulepingu tingimuse kohaselt võlgnetavad summad, mis näeb ette viivise maksmise määral, mis on enam kui kolmekordne seadusest tulenev intressimäär, ümber nii, et kohaldab viivist, mis ei ületa seda piirmäära.
- 27 Sellega seoses tuleb kõigepealt nentida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates on nende hüpoteeklaenulepingute viivist käsitlevad tingimused, mille realiseerimiseks on tema poole pöördutud, direktiivi 93/13 artikli 3 tähenduses ebaõiglased.
- 28 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et mis puutub tagajärgedesse, mida tarbijat ja ettevõtjat siduva lepingu sätte ebaõigluse tuvastamine endaga kaasa toob, siis ilmneb direktiivi 93/13 artikli 6 lõike 1 sõnastusest, et siseriiklikud kohtud peavad jätma ebaõiglase lepingutingimuse kohaldamata üksnes selleks, et sellel ei oleks tarbijale siduvat toimet, ilma et neil oleks õigust muuta selle tingimuse sisu. Nimelt peab see leping põhimõtteliselt kehtima jääma ilma ühegi muudatuseta, välja arvatud see, mis tuleneb ebaõiglaste tingimuste kõrvaldamisest, kui siseriiklike õigusnormide kohaselt on lepingu selline püsijäämine õiguslikult võimalik (kohtuotsused Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 65, ning Asbeek Brusse ja de Man Garabito, C-488/11, EU:C:2013:341, punkt 57).
- 29 Eelkõige ei või seda sätet tõlgendada nii, et see lubab siseriiklikul kohtul, kes on tuvastanud, et ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus sisalduv leppetrahvi tingimus on ebaõiglane, vähendada tarbijalt nõutavat leppetrahvi selle asemel, et jätta kõnesolev tingimus tarbija suhtes täielikult kohaldamata (kohtuotsus Asbeek Brusse ja de Man Garabito, EU:C:2013:341, punkt 59).
- 30 Arvestades ettevõtjate suhtes nõrgemas olukorras olevate tarbijate kaitse aluseks oleva avaliku huvi laadi ja tähtsust, kohustab direktiiv 93/13 – nagu ilmneb selle artikli 7 lõikest 1 koostoimes põhjendusega 24 – liikmesriike sätestama piisavad ja tõhusad vahendid, et lõpetada ebaõiglaste tingimuste seadmine lepingutes, mille müüjad või teenuste osutajad tarbijatega sõlmivad (kohtuotsused Banco Español de Crédito, EU:C:2012:349, punkt 68, ning Kásler ja Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, punkt 78).
- 31 Kui siseriiklikule kohtule antaks võimalus muuta ebaõiglaste lepingutingimuste sisu, satuks ohtu direktiivi 93/13 artiklis 7 ette nähtud eesmärk pikas perspektiivis. Nimelt aitaks niisugune õigus kaasa hoiatava mõju kõrvaldamisele, mida avaldatakse ettevõtjatele pelgalt sellega, et tarbija suhtes selliseid ebaõiglaste tingimusi ei kohaldata, kuna ettevõtjad üritavad endiselt kasutada viidatud tingimusi, teades, et isegi kui need tunnistatakse kehtetuks, võib siseriiklik kohus lepingut siiski vajaduse piires täiendada, tagades seega nende ettevõtjate huvid (kohtuotsused Banco Español de Crédito, EU:C:2012:349, punkt 69, ning Kásler ja Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, punkt 79).

- 32 Eelnimetatud kaalutlusi arvestades on Euroopa Kohus sedastanud, et direktiivi 93/13 artikli 6 lõikega 1 on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis võimaldavad siseriiklikul kohtul, kui see tuvastab ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingu ühe ebaõiglase tingimuse tühisuse, täiendada seda lepingut nimetatud tingimuse sisu muutes (kohtuotsused Banco Español de Crédito, EU:C:2012:349, punkt 73, ning Kásler ja Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, punkt 77).
- 33 Euroopa Kohus on tõesti tunnustanud ka siseriiklike kohtute õigust asendada ebaõiglane tingimus siseriikliku õiguse dispositiivse normiga, kui see toimub kooskõlas direktiivi 93/13 artikli 6 lõikega 1 ning võimaldab taastada lepingupoolte õiguste ja kohustuste vahel tegeliku tasakaalu. See õigus on aga piiratud olukordades, kus ebaõiglase tingimuse tühisuse tuvastamine kohustaks kohut lepingut tervikuna tühistama, tuues tarbija suhtes kaasa kahjulikke tagajärgi (vt selle kohta Kásler ja Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, punktid 82–84).
- 34 Samas ei saa põhikohtuasjades kõnealuste lepingutingimuste tühistamine tuua tarbija suhtes kaasa negatiivseid tagajärgi – seda asjaolu peab aga kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus –, kuivõrd summad, mille sissenõudmiseks hüpoteegi realiseerimise menetlused on algatatud, on nendes tingimustes ette nähtud viiviste kohaldamata jätmisest tuleneva suurenemise puudumise tõttu tingimata väiksemad.
- 35 Tuletanud meelde neid põhimõtteid, nähtub eelotsusetaotlustest, et seaduse nr 1/2013 teine üleminekusäte näeb ette, et viivist eluaseme soetamiseks antud laenu või krediidi pealt, mis on tagatud sellele eluasemele seatud hüpoteegiga, tuleb vähendada. Selles on sätestatud, et täitemenetluse või kohtuvälise müügi korral, mida alustati enne käesoleva seaduse jõustumist, kuid mida ei ole selleks kuupäevaks ehk 15. maiks 2013 veel lõpule viidud, ning kus summa, mille tasumist täitemenetluse või kohtuvälise müügi abil taotletakse, on juba kindlaks määratud, tuleb see summa arvutada ümber, kohaldades intressimäära, mis ei ole suurem kui kolmekordne seadusest tulenev intressimäär, kui hüpoteegiga tagatud lepingus ette nähtud viivisemäär ületab kolmekordset seadusest tulenevat intressimäära.
- 36 Nagu Hispaania valitsus oma menetluskohaldamises ja kohtuistungil ning kohtujurist oma ettepaneku punktides 38 ja 39 rõhutas, hõlmab seaduse nr 1/2013 teise üleminekusätte kohaldamisala kõiki hüpoteeklaene ning eristub selle poolst direktiivi 93/13 kohaldamisalast, mis hõlmab üksnes ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingute ebaõiglaseid tingimusi. Sellest tuleneb, et kohustus järgida viivise piirmäära, mis maksimaalselt võib vastata kolmekordsele seaduslikule intressimäärale, nagu see on seadusandja poolt sätestatud, ei takista kohtul hinnata asjaolu, kas viivist kindlaks määrav lepingutingimus on ebaõiglane.
- 37 Siinkohal tuleb meenutada, et direktiivi 93/13 artikli 4 lõike 1 kohaselt võetakse lepingutingimuse ebaõigluse hindamisel arvesse lepingu objektiks oleva kauba või teenuse laadi ning kõiki sellega seotud asjaolusid. Eeltoodust tuleneb, et sellest seisukohast lähtuvalt tuleb hinnata ka tagajärgi, mis sellel tingimusel võivad lepingu suhtes kohaldatava õiguse raames olla ning see nõuab siseriikliku õiguskorra analüüsimist (vt kohtumäärus Sebestyén, C-342/13, EU:C:2014:1857, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 38 Sellega seoses tuleb meenutada, et lahendades vaidlust, mille poolteks on ainult eraisikud, peab siseriiklik kohus siseriiklike õigusnormide kohaldamisel võtma arvesse siseriikliku õiguse norme tervikuna ning lähtuma nende tõlgendamisel võimalikult suures ulatuses selles valdkonnas kohaldatava direktiivi sõnastusest ja eesmärgist, et saavutada direktiivi eesmärgiga kooskõlas olev tulemus (kohtuotsus Kásler ja Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, punkt 64).
- 39 Seetõttu tuleb leida, et kuivõrd seaduse nr 1/2013 teine üleminekusäte ei takista siseriiklikul kohtul ebaõiglase lepingutingimuse üle otsustades kasutada oma õigust jätta kõnealuse tingimusega arvestamata, ei ole sellise siseriikliku sätte kohaldamine direktiiviga 93/13 vastuolus.

- 40 See tähendab esiteks, et miski ei takista siseriiklikul kohtul sellise lepingutingimuse üle otsustades, mis käsitleb viivist, mille määr on madalam seaduse nr 1/2013 teise üleminekusättega ette nähtud määrast, sellise seadusest tuleneva ülempiiri kindlaksmääramise tõttu hinnata asjaolu, kas kõnealune tingimus võib olla ebaõiglane direktiivi 93/13 artikli 3 tähenduses. Nii ei tule viivisemäära, mis on väiksem kui kolmekordne seadusest tulenev intressimäär, tingimata käsitada õiglasena asjaomase direktiivi tähenduses.
- 41 Teiseks, kui hüpoteeklaenu lepingu tingimuses ette nähtud viivisemäär ületab seaduse nr 1/2013 teises üleminekusättes sätestatud määra ning seda tuleb vastavalt nimetatud sättele piirata, ei takista see asjaolu siseriiklikul kohtul lisaks vähendamismeetme kohaldamisele näha sellist viivisemäära kindlaks määrava lepingutingimuse suhtes ette võimaliku ebaõiglase laadi mis tahes tagajärgi direktiivi 93/13 mõttes, vajaduse korral seda tühistades.
- 42 Seetõttu tuleneb kõigist eelnimetatud kaalutlustest, et direktiivi 93/13 artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, sellega ei ole vastuolus siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt peab hüpoteegi realiseerimise taotlust lahendav siseriiklik kohus arvutama võlgnetavad summad sellise hüpoteeklaenulepingu tingimuse kohaselt, mis näeb ette viivise maksmise määral, mis on enam kui kolmekordne seadusest tulenev intressimäär, ümber nii, et kohaldab viivist, mis ei ületa seda piirmäära niivõrd, kuivõrd asjaomase siseriikliku õigusnormi kohaldamine:
- ei takista kõnealusel siseriiklikul kohtul hinnata asjaolu, kas viivist kindlaks määrav lepingutingimus on ebaõiglane, ja
 - ei takista sellel kohtul jätta vastava lepingutingimusega arvestamata, kui ta järeldab, et viimane on nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 1 tähenduses „ebaõiglane”.

Kohtukulud

- 43 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, sellega ei ole vastuolus siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt peab hüpoteegi realiseerimise taotlust lahendav siseriiklik kohus arvutama võlgnetavad summad sellise hüpoteeklaenulepingu tingimuse kohaselt, mis näeb ette viivise maksmise määral, mis on enam kui kolmekordne seadusest tulenev intressimäär, ümber nii, et kohaldab viivist, mis ei ületa seda piirmäära niivõrd, kuivõrd asjaomase siseriikliku õigusnormi kohaldamine:

- ei takista kõnealusel siseriiklikul kohtul hinnata asjaolu, kas viivist kindlaks määrav lepingutingimus on ebaõiglane, ja
- ei takista sellel kohtul jätta vastava lepingutingimusega arvestamata, kui ta järeldab, et viimane on nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 1 tähenduses „ebaõiglane”.

Allkirjad